

OPINIONS

Nº 142 - any 2022

¿Vivim sota el paraigua de la mentida?

De petits, els pares, avis i algun familiar ens varen explicar contes de fades, d'herois, de Reis Mags i altres que no eren veritat. Ja de grans, hem hagut d'empassar-nos mentides de polítics, institucions i mitjans de comunicació buscant protagonisme, beneficis econòmics o per encobrir comportaments corruptes de tota mena.

Menteixen els polítics per aconseguir vots quan diuen que faran un munt de coses i després no se'n recorden del que varen prometre.

Menteix l'Església catòlica quan ens alligona sobre els textos de les Escriptures, dogmatitzant sobre fets qüestionables, dates i llocs on varen succeir, quan s'ha demostrat que molts d'ells no tenen res a veure amb la realitat.

Menteixen els mitjans de comunicació, en moltes ocasions, per a ser els primers a donar una notícia i després a correu, fer-nos saber que havien estat mal informats.

Menteix la publicitat quan diu que una crema treu les arrugues, que unes pastilles fan aprimar uns quants quilos en poc temps, o que una herba miraculosa ens farà créixer el cabell o ens restituirà la vitalitat de quan érem joves.

¿Ens hem preguntat alguna vegada qui o què hi ha al darrera d'aquestes divulgacions?

Si anem a pams i sent reals, aquestes mentides, fan que una part de l'economia mundial es basi cada vegada més en el fet de que, nous productes, amb l'ajuda d'una potent publicitat, ens facin creure que no podem passar sense ells, i, malgrat pensem que "ens aixequen la camisa", "per si un cas", caiem en la temptació de comprar-ho.

Per sort, estem vivint una època en què les mentides que tenen relleu, tard o d'hora, es descobreixen i qui actuant amb mala fe, pretengui difondre'n alguna que vagi en perjudici d'una persona o d'una entitat, farà bé de pensar-s'ho dues vegades, si no vol ser condemnat a una sanció penal o econòmica. (En les Opinions 107 de l'any 2019, vaig escriure, de manera molt breu, sobre la mentida, la falsedat, la hipocresia, la difamació, les veritats a mitges i l'autoengany).

Una persona mentidera ¿neix o es fa amb el temps per sobreviure dins d'una societat, cada vegada més exigent, per la por a perdre un lloc de treball, de poder i de reputació social, política o religiosa?

Amb tot, la vida està plena de situacions en les que sembla més sensat mentir o al menys no dir tota la veritat. Potser unes d'elles són les utilitzades per no donar més angoixa a una persona davant una situació greu o irreversible. ¿Qui no ha travessat situacions en què el més assenyat ha estat mentir?

La vida flueix i, degut a descobriments científics i a un canvi de mentalitat social, el que ahir era una veritat absoluta avui pot deixar de ser-ho, i, reconèixer l'existència de canvis pot modificar la manera de pensar i el nostre comportament, però això, no vol dir que siguem mentiders.

¿Mentim per a no donar a conèixer com som realment?

Ser sincer amb un mateix no és fàcil perquè som ambivalents en quasi tot, uns dies estem plens de llum i altres plens d'ombres. Avui fem i demà desfem. A una hora mostrem i a l'altra amaguem. Diem que estem segurs, però estem plens d'inseguretats. Diem que estem tranquils, però la intranquil·litat ens aclapara. Diem que no patim gelosia però la sofrim i no ens deixa viure. Demostrem que tenim fe assistint a litúrgies "quan toca", però ja fa temps que hem deixat de creure. Diem que estimem, però, hem deixat d'estimar. O, a l'inrevés, amaguem la nostra estima per por de ser rebutjats o d'un veredicta condemnatori familiar o social.

Quantes màscares hem portat en les diferents etapes de la vida i, quantes continuem portant tan enganxades en el subconscient, que acabem trobant-nos còmodes en aquesta falsedat i ens arribem a creure que "som" aquestes mentides.

¿Ha estat degut al fet que hem seguit a ulls clucs, uns tòpics i unes creences establertes?

Quan parlem o actuem, ¿ho fem per convicció pròpia o interpretem un paper que hem après de memòria per camuflar la nostra inseguretats i donar una bona imatge de cara a la societat?

¿Quantes vegades optem per viure en un estat de rutina i dependència, malgrat que sabem estan basats en una mentida i que tenim capacitat i possibilitats de pensar, actuar per nosaltres mateixos i ser protagonistes de la nostra vida!

¿Deixem de posar en pràctica aquestes actituds per comoditat, perquè ens falta coratge, valentia, audàcia, o, senzillament perquè no tenim ganes de fer-ho?

Cloenda

Per posar una mica d'humor a aquest escrit, m'ha semblat oportú transcriure una cançó que canta la canalla i que es titula: "La cançó de les mentides".

El pare va anar al mercat a comprar una burra cega, trau, trau.
Li talla els quatre peus i la burra arrenca a córrer, trau, trau.
I en troba un cirerer carregat de figues verdes, trau, trau.
Li tira un cop de roc i en fa caure una ametlla, trau, trau.
Li cau l'ametlla al peu. Li surt sang de l'orella, trau, trau.
De la sang que li va sortir, en van sortir set rieres, trau, trau.
Pel mar corren conills, pels boscos les anguiles, trau, trau.
I aquesta és la cançó. La cançó de les mentides, trau, trau.

El ser humà es belluga entre la veritat i la mentida i no sempre és fàcil distingir l'una de l'altra.
¿Serà per això que anem fent "la viu, viu" i ens hem tornat indiferents a les unes i a les altres?

Maria Mercè Usón